

Úřad pro ochranu osobních údajů

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7, Tel.: 234 665 111, Fax: 234 665 444; e-mail: posta@uoou.cz

STANOVISKO č. 2/2015

duben 2015¹

Rozsah údajů ve zveřejňovaných smlouvách

Úvod

Dne 1. července 2015 nabývá účinnosti ustanovení § 10d zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění novelizace provedené zákonem č. 24/2015 Sb. Ustanovení § 10d uvedeného zákona nově stanoví povinnost územního samosprávného celku, městské části hlavního města Prahy, svazku obcí a Regionální rady regionu soudržnosti, tedy poskytovatele, zveřejnit veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci a její dodatky v případě, že poskytnutá částka přesahuje 50.000 Kč, na úřední desce způsobem umožňujícím dálkový přístup. Úřad pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) se v rámci své konzultační činnosti setkal s dotazy vztahujícími se k této problematice, a to zejména k rozsahu osobních údajů, které mohou být zveřejněny o příjemci dotace nebo návratné finanční výpomoci, který je fyzickou osobou. I z tohoto důvodu Úřad považuje za vhodné k této problematice zveřejnit výkladové stanovisko, aby byl postup všech dotčených poskytovatelů v souladu se zákonnými pravidly pro zpracování osobních údajů, zejména v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů.

Základní právní rámec

Ústavní právo na informace o činnosti veřejné správy a samosprávy² je upraveno zejména v zákoně č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Tento zákon je v případě, že zvláštní zákon regulující zveřejňování či zpřístupňování informací neobsahuje vlastní úpravu, nutno uplatnit jako obecný předpis.

Údaje o fyzických osobách, které jsou uvedeny ve veřejnoprávních smlouvách, jsou dle § 4 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb. osobními údaji. Dle tohoto ustanovení je osobním údajem jakákoliv informace týkající se určeného nebo určitelného subjektu údajů, fyzické osoby. V případě zveřejnění osobních údajů se podle § 4 písm. e) zákona č. 101/2000 Sb. jedná o jejich zpracování. Ten, kdo takové zpracování provádí, v tomto případě poskytovatel dotace nebo návratné finanční výpomoci, se dostává do postavení správce osobních údajů ve smyslu § 4 písm. j) zákona č. 101/2000 Sb., a to se všemi právy a povinnostmi, které správci tento zákon ukládá.

Zákon č. 250/2000 Sb., ve znění novelizace provedené zákonem č. 24/2015 Sb. v § 10d odst. 1 a 2 uvádí, že poskytovatel zveřejní veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace nebo návratné finanční výpomoci a její dodatky na své úřední desce způsobem umožňujícím dálkový přístup do 30 dnů ode dne uzavření smlouvy nebo jejího dodatku. Právním titulem k takovému zveřejnění, a tím i ke zpracování osobních údajů, bude § 5 odst. 2 písm.

¹ Podle stavu právních předpisů k 1. dubnu 2015.

² Čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod.

a) zákona č. 101/2000 Sb., kdy povinný subjekt může osobní údaje zpracovávat i bez souhlasu dotčených osob, neboť provádí zpracování nezbytné pro dodržení své právní povinnosti. I v tomto případě je však v souladu s § 5 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb.³ nutno zvolit takový postup, který do soukromého a osobního života dotčených osob zasáhne jen v nezbytné míře⁴.

Zákon č. 250/2000 Sb. ve znění účinném k 1. červenci 2015 současně neuvádí rozsah osobních údajů, které mohou být zveřejněny ve veřejnoprávní smlouvě zpřístupněné prostřednictvím internetu. V § 10d odst. 3 se pouze obecně konstatuje, že ze zveřejnění jsou vyloučeny chráněné informace, přičemž poznámka pod čarou k tomuto ustanovení odkazuje právě na zákon č. 101/2000 Sb. Ač by z tohoto znění zákona bylo možné vyložit, že smlouvy o poskytnutí dotace či návratné finanční výpomoci se zveřejňují bez osobních údajů, tedy v anonymizované formě, byl by takový výklad zjevně v rozporu s účelem dané právní normy, kterým je otevřenost hospodaření s veřejnými prostředky. Dle Úřadu je nutno relevantní právní úpravu vyložit tak, aby i s odkazem na výše uvedený § 5 odst. 3 zákona č. 101/2000 Sb. byla v praxi v maximální možné míře uplatňována obě dotčená práva, právo na informace o hospodaření s veřejnými prostředky a právo na ochranu soukromí a osobních údajů.

Rozsah zveřejňovaných údajů

V případě dotace nebo návratné finanční výpomoci se jedná o dispozici s veřejnými prostředky a novelizované znění zákona č. 250/2000 Sb. směřuje ke zveřejňování informací právě o této činnosti. Z tohoto důvodu je pro určení rozsahu zveřejňovaných informací vhodné aplikovat obecný předpis, který zveřejňování či zpřístupňování informací o příjemcích veřejných prostředků upravuje a kterým je výše zmíněný zákon č. 106/1999 Sb., konkrétně § 8b tohoto zákona. Účelem této normy je veřejná kontrola hospodaření povinného subjektu se svým majetkem. Proto ji lze jako obecnou normu uplatnit i tam, kde jiný zákon rovněž upravuje zpřístupňování či zveřejňování informací o hospodaření s veřejným majetkem, aniž by však upravoval veškeré náležitosti, v tomto případě především rozsah zveřejňovaných informací.

Rozsah osobních údajů příjemce veřejných prostředků, které lze zveřejnit, tedy i dotace či návratné finanční výpomoci, je vymezen v § 8b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. Povinný subjekt, v tomto případě poskytovatel dotace nebo návratné finanční výpomoci, může o příjemci prostředků poskytnout tyto údaje: **jméno, příjmení, rok narození, obec, kde má příjemce trvalý pobyt, výši, účel a podmínky poskytnutých veřejných prostředků.** Žádné další osobní údaje, které ve smlouvě o poskytnutí dotace či návratné finanční výpomoci mohou být obsaženy, nesmí povinný subjekt zpřístupnit. Danou smlouvu je před zveřejněním nutno upravit tak, aby v ní nebyly žádné informace nad rámec výše uvedených kategorií. To znamená, že nesmějí být poskytnuty další identifikační ani popisné údaje příjemce, jako je např. celé datum narození, přesná adresa trvalého pobytu či doručovací adresa, číslo bankovního účtu, podpis příjemce dotace či návratné finanční výpomoci a ani osobní údaje jiných osob než příjemců veřejných prostředků. Tyto údaje by bylo možné zveřejnit pouze na základě souhlasu dotčené osoby, příjemce dotace. Je však nutno zdůraznit, že takovýto souhlas by musel splňovat veškeré náležitosti podle zákona č. 101/2000 Sb. a podle předpisů občanského práva a musel by být mj. i svobodný. Získání

³ Provádí-li správce zpracování osobních údajů na základě zvláštního zákona, je povinen dbát práva na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů.

⁴ Srov. stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 6/2009 Ochrana soukromí při zpracování osobních údajů.

dotace nesmí být podmiňováno tím, že o jejím příjemci budou zveřejněny informace nad rámec výše uvedeného rozsahu.⁵

Komentované ustanovení § 8b odst. 3 zákona č. 106/1999 Sb. dále povinnému subjektu ukládá povinnost poskytnout informaci o účelu a podmínkách poskytnutých veřejných prostředků. Tyto dvě skupiny informací nebudou působit výkladové problémy, protože účel dotace je spolu s podmínkami jejího poskytnutí obvykle podrobně popsán ve veřejnoprávní smlouvě nebo v souvisejících dokumentech.

Je však třeba brát ohled i na § 8b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., dle kterého se informace o příjemcích veřejné podpory neposkytují tehdy, pokud se jedná o poskytování prostředků podle zvláštních zákonů například v sociální oblasti, státní pomoci při obnově území apod. V případě uzavřené smlouvy o poskytnutí dotace či návratné finanční výpomoci týkající se těchto oblastí rovněž nelze zveřejnit informace o druhé smluvní straně, příjemci podpory, bez jejího souhlasu. Dané smlouvy mohou být zveřejněny pouze v plně anonymizované podobě.

Závěr

V případě zveřejnění smlouvy, jejímž předmětem je poskytnutí dotace či návratné finanční výpomoci fyzické osobě, je zveřejněný dokument nutno upravit tak, aby mimo výše uvedené osobní údaje neobsahovala další podrobnější informace o příjemci veřejných prostředků. V případě, že se dotace nebo návratná finanční podpora týká oblastí vymezených v § 8b odst. 2 zákona č. 106/1999 Sb., by osobní údaje příjemce podpory neměly být zveřejněny vůbec.

⁵ Blíže k souhlasu srov. stanovisko Úřadu pro ochranu osobních údajů č. 2/2008 Souhlas se zpracováním osobních údajů.